

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421010519
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6421010519.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Ing. Miroslava Mandáka a Mgr. Ivany Datlovej, na verejnom zasadnutí dňa 14. júna 2023 v trestnej veci obžalovaného P. W. za pokus zločinu znásilnenia podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 12.04.2023, sp. zn. 1T/35/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z pokusu zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v bližšie nezistenom čase v nočných hodinách dňa 08.02.2020 v izbe na ubytovni T. v Z. nad V., ul. Dr. Y. č. XXX pod vplyvom alkoholu nasilu vyzliekol W. W. nar. XX.XX.XXXX, roztrhol jej podprsenku a tričko, následne ju vyzliekol úplne donaha, prehol ju cez posteľ a chcel od nej sex, pričom jej vulgárne nadával, poškodená plakala a kričala, bránila sa tým, že ho odstrkávala, dávala mu ruky preč, prosila ho, aby prestal, kde napokon na jej prosenie a plač prestal, bála sa ho a následne vybehla z izby na vrátnicu, odkiaľ zavolała políciu.

Za to mu bol podľa § 199 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h) Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zrušený výrok o treste, uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 30.09.2020, sp.zn. 6T/50/2020, právoplatným dňa 15.12.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal priamo na hlavnom pojednávaní okresný prokurátor odvolanie, ktoré odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 27.04.2023, a to proti odvolanie výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil, pokiaľ ide o výmeru uloženého trestu odňatia slobody, nakoľko trest uložený obžalovanému považoval za neprímerane mierny. Okresný súd zvýšil súhrnný trest len o jeden rok, keďže bol zrušený výrok o treste vo výmere tri roky, ktorý bol obžalovanému uložený za pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155

ods. 1 Tr. zák., a to trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 30.09.2020, sp.zn. 6T/50/2020, právoplatným dňa 15.12.2020.

Nenamietal zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, avšak namietal použitie ust. § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., pretože k dokonaniu trestného činu nedošlo len preto, že poškodená kládla aktívny odpor a podarilo sa jej ujsť. Nevylúčil využitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu, avšak podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. s tým, že obžalovanému bolo potrebné navýšiť výmeru trestu minimálne o dva roky oproti trestu, ktorý mu bol uložený uvedeným trestným rozkazom.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám vo veci rozhodol rozsudkom požadovaným spôsobom.

K podanému odvolaniu sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 01.06.2023. Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, ako aj dôvody odvolania okresného prokurátora, s ktorými sa však nestotožnil. Výška trestu, ktorý mu bol uložený okresným súdom, bola dostatočná, zodpovedala spôsobu vykonania skutku, jeho priebehu, ako aj tomu, že poškodená bola v čase skutku jeho družkou, s ktorou žil v spoločnej domácnosti a s ktorou má štyri deti. Zdôraznil, že v čase skutku bol pod vplyvom alkoholu, a preto mohlo byť jeho vnímanie skreslené, napokon však so svojím konaním dobrovoľne prestal. Okrem toho je náruživejšej povahy, a to najmä čo sa týka intímnej sféry. Správanie poškodenej počas ich vzájomného spoluzitia bolo často nečitateľné, zmätočné, pričom bola málo komunikatívna, čo tiež prispelo k nesprávnemu vyhodnoteniu situácie z jeho strany v danej chvíli. V tomto smere poukázal aj na závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie vo vzťahu k poškodenej.

Ďalej dal do pozornosti rozpory v jednotlivých výpovediach svedkyne poškodenej, ako aj rozpory medzi jej výpoveďami a výpoveďami svedkyne G. J.. Nemožno prehliadnúť ani to, že príslušníci privolanej mestskej a štátnej polície nevyhodnotili podnet poškodenej ako vážny, či opodstatnený, keďže z miesta činu bez ďalšieho odišli.

Okrem toho bez jeho spolupráce by podaná obžaloba v súdnom konaní len ťažko obstála, berúc do úvahy výsledky dokazovania realizovaného v prípravnom konaní, keďže bola založená len na tvrdeniach samotnej poškodenej, ktoré boli nejasné a vzájomne si odporovali, pričom ďalšie dôkazy nadväzovali len na jej výpovede. Jeho priznanie nebolo teda uskutočnené pod dôkaznou ťarchou, ale konal tak len preto, že prehodnotil celú situáciu, vstúpil si do svedomia, a nakoľko svoju družku miloval, rozhodol sa prevziať zodpovednosť za svoj čin.

Okresný súd mu mal navyše priznať aj poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., t.j., že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, v dôsledku čoho by bol pomer poľahčujúcich okolností oproti priťažujúcim 2:1 a došlo by tak k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby, hoci na konečnú výšku trestu táto nesprávnosť nemala vplyv, pretože pri jeho ukladaní bolo aplikované ust. § 39 Tr. zák.

Zhrnul, že vzhľadom k tomu, že ide o trestný čin spáchaný v štádiu pokusu, a to vo vzťahu k vlastnej družke, prihliadajúc na vyššie uvedené okolnosti, ako aj jeho osobu, je uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere štyroch rokov na jeho nápravu, ako aj na ochranu spoločnosti, dostatočne prísny a súčasne je aj zákonný a spravodlivý. Z tohto dôvodu žiadal, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí poukázal prokurátor krajskej prokuratúry na dôvody uvedené v písomnom odôvodnení odvolania. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a zároveň rozhodol sám tak, že obžalovanému zvýši výmeru uloženého trestu odňatia slobody na 5 rokov, pričom pôjde o trest súhrnný, pri ktorom zároveň zruší aj výrok o treste z predchádzajúceho rozhodnutia.

Obhajkyňa v plnom rozsahu poukázala na dôvody uvedené v písomnom vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora. Zdôraznila, že obžalovaný sám a dobrovoľne upustil od dokonania trestného činu, keďže pretrvával odmietavý postoj poškodenej. Berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu mala za to, že trest uložený obžalovanému je primeraný a zákonný, a preto navrhla zamietnuť odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojej obhajkyne.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba v zákonnej lehote, a to proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k výroku o treste, čo však zistené nebolo. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného z pokusu zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a následne rozhodol rozsudkom.

Napriek tomu, že odvolací súd nepreskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o vine, keďže tento nebol napadnutý odvolaním, a to ani vtedy, keby zistené chyby odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., nemohol prehliadnuť, že v skutkovej vete absentuje označenie poškodenej ako družky obžalovaného, teda zo skutku nevyplýva, že ide o chránenú osobu - blízku osobu, v dôsledku čoho jeho znenie zodpovedá právnej kvalifikácii pokusu zločinu znásilnenia len podľa § 199 ods. 1 Tr. zák., za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na 5 rokov až 10 rokov. Na tom nič nemení skutočnosť, že poškodená bola v čase skutku družkou obžalovaného. Okrem toho pri právnej kvalifikácii malo byť nepochybne uvedené aj ust. § 14 ods. 1 Tr. zák., t.j., že ide o pokus trestného činu.

Pokiaľ ide o úvahy o výmere uloženého trestu, druhostupňový súd sa stotožnil s výrokom prvostupňového súdu, ktorým obžalovanému uložil vyššie uvedený súhrnný trest odňatia slobody, vrátane spôsobu jeho výkonu. Okresný súd zhodnotil osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, preto v tejto časti poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku na stranách č. 3 a 4. Tento správne priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval, avšak nesprávne u neho ustálil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., t.j., že spáchal viac trestných činov, nakoľko pri ukladaní trestu zároveň aplikoval tzv. asperačnú zásadu podľa § 41 ods. 2 Tr. zák., a preto by v danom prípade došlo k tzv. dvojitému pričítaniu tejto okolnosti v neprospech obžalovaného, čo by bolo neprípustné. Zistené pochybenie však samo o sebe nebolo dôvodom na zrušenie výroku o treste, keďže tento bol v konečnom dôsledku uložený aj za použitia mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 Tr. zák. vo výmere pod dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Okrem toho okresný súd nesprávne určil jej hornú hranicu, keďže práve po aplikácii § 41 ods. 2 Tr. zák. mohol byť obžalovanému uložený trest odňatia slobody na 7 rokov až na 20 rokov. Súčasne bolo potrebné zobrať do úvahy, okrem pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ktorý mal byť 1:0 a absencie aplikácie § 38 ods. 3, ods. 8 Tr. zák., aj mieru závažnosti poľahčujúcej okolnosti, ktorá v nezanedbateľnej miere vyznievala v prospech obžalovaného.

Veľmi dôležitým bolo aj zohľadnenie skutočnosti, že obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou podľa ust. § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho vyhlásenie následne okresný súd uznesením prijal. Zo zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa zmieneného zákonného ustanovenia Trestného poriadku a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá by v danom prípade predstavovala 4 roky a 8 mesiacov.

Obžalovanému bol súhrnný trest odňatia slobody ukladaný za tri trestné činy, a to za jeden prečin a dva zločiny, ktoré však boli spáchané v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., preto bolo z tohto dôvodu potrebné prihliadnuť aj na § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák. V tomto smere možno konštatovať, že pri obidvoch sa konanie obžalovaného podstatne priblížilo k dokonaniu zločinov, avšak pri obidvoch z vlastného rozhodnutia dobrovoľne upustil od ďalšieho pokračovania v útoku. Pri zločine v tejto trestnej veci sa síce poškodená aktívne bránila, ale vzhľadom na výraznú fyzickú prevahu obžalovaného, by takéto jej konanie samo o sebe nestačilo na zabránenie v dokonaní trestného činu, ak by ho chcel obžalovaný skutočne dokonáť. Nemožno opomenúť ani to, že poškodenej nespôsobil žiadne zranenia.

Uloženie súhrnného trestu odňatia slobody, čo aj na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov, by však bolo v danom prípade neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačoval aj trest kratšieho trvania, čo správne konštatoval okresný súd a v určitej miere aj odvolateľ, preto bolo potrebné aplikovať ust. § 39 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., pričom použitie ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam by nebolo dostatočné, hoci naň bolo potrebné pri ukladaní trestu nepochybne prihliadnuť. Takýto postup jednoznačne odôvodňovali už zmienené okolnosti prípadu, práve ich existencia a kombinácia odôvodňovala až tak výraznú mieru mimoriadneho zníženia výmery trestu odňatia slobody, ktorá mohla byť maximálne znížená na 2 roky.

Prvostupňový súd nepochybil ani v tom, keď obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, keďže tento nebol pred spáchaním trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody.

Krajský súd poznamenáva, že predtým uvedené pochybenie okresného súdu pri ukladaní trestu bolo formálneho charakteru, teda v konečnom dôsledku nemalo podstatnejší vplyv na jeho zákonnosť a primeranosť, a to najmä preto, že došlo k použitiu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, pričom uložený trest možno považovať aj za trest spravodlivý, a z tohto dôvodu nebolo zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste nevyhnutné.

Jedine uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v primeranej výmere zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd, po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.